

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

291	01	0013
-----	----	------

Tunnistetiedot

Kunta: KUHMOINEN Inventointinumero: _____
 Alue: _____ Luokka: 1
 Nimi: Rautsaarenkärki Ajoitus: rautakausi
 Kohteen laji: hautaröykkiöt Lukumäärä: 2
 Kohteesta muita kortteja _____ kpl (ks. täyttöohjeet)
 Tarkastaja: Olli Soininen, Miikka Kumpulainen Tarkastusaika: 8.7.2004

Sijaintitiedot

Peruskartta 214309 Kuhmoinen Pinta-ala _____
 x = 6828108 y = 3404140 z = 80
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. Kuhmoisten kirkosta n. 1,8 km kaakkoon

Hoito ja kunto (ks. täyttöohjeet)

A B C D E F G

Tila ja omistaja (ks. täyttöohjeet)

Kylä/kaupunginosa: Tapiala
 Tila/Rno/Nimi _____
 tai Kortteli/tonntti/palsta _____
 Omistaja: Maila Konkola Puhelin: _____
 Osoite: Pietilä Postitmp: 42100 JÄMSÄ

Kiinteistötunnus

291	413	0013	0045
-----	-----	------	------

 vuokrattu, ks huomautukset

Lisää kiinteistöjä kpl

Aiemmat tiedot: 1984 J-P Taavitsainen tarkastus
 1987 J-P Taavitsainen koekaivaus
 2002 Petteri Pietiläinen inventointi

Aiemmat löydöt: KM 22365:1-22 kalmistolöytöjä

Tarkastuslöydöt: KM 34544 Tappikoristeinen tasavarsisolki

TARKASTUSKERTOMUS

Liitteet:

kartat	Ote peruskartasta 2143 09 Kuhmoinen 1:5000
muut liitteet:	kuvaliitteitä 3 sivua
negatiivit:	
diat:	

Tarkastuksen aihe: Olin 8.7.2004 yhdessä Keski-Suomen museon arkeologi Miikka Kumpulaisen kanssa Kuhmoisissa neuvottelemassa Kuhmoisten kotiseutuyhdistyksen edustajan Jaakko Heinämäen kanssa Kuhmoisten Päijälän linnavuoren informaatiotaulujen uusimisesta. Mukana oli myös kuhmoislainen Hannu Kilpinen, joka oli aikoinaan 1980-luvulla suorittanut ensimmäiset, kaivauksiin johtaneet löydöt Päijälän linnavuoren alueella. Hän oli myös sittemmin osallistunut linnavuorella suoritettuihin (J-P Taavitsainen) arkeologisiin kaivauksiin. Käynnin yhteydessä olimme lupautuneet tarkastamaan paikan, jonka läheltä oli aikoinaan löytynyt viikinkimiekka ja jonka lähistöltä oli löytynyt myös Kuhmoisten korukätkö. Kohde sijaitsi Kuhmoisissa venematkan päässä ja Heinämäki lupasi järjestää kuljetuksen. Emme tieneet kohteen olevan ennalta tunnetun Rautsaarenkärjen muinasjäännosalueen.

Kohteen kuvaus: Rautsaarenkärjen kaksi hautaröykkiötä sijaitsevat Kuhmoisten kirkolle johtavan vesiväylän varrella, Uotilansalon eli Vasikkasalon pohjoisimmassa niemessä, jossa on kummeli (kohteen koordinaatit ovat ko. kummelin). Röykkiöt ovat kummelin eteläpuolella n. 20 ja 35 metriä, niistä pohjoisempi on muodoltaan epämääräisempi (halk n. 6 m), eteläisempi selvän suorakaiteen muotoinen (n. 3 x 4,5 m) ja siinä on selvät kulmakivet. Vm. röykkiön keskellä on selvä kuoppa todennäköisesti myöhemmän kaivamisen tuloksena. Röykkiöiden sijainti muistuttaa lapinraunioiden, mutta muodoiltaan ne poikkeavat lapinraunioista. Röykkiöitä ei ole tutkittu.

Kummelin pohjoispuolisesta rinteestä vesirajan tuntumasta löytyi vuonna 1984 viikinkimiekka, jonka vuoksi alueella suoritettiin vuonna 1986 koekaivaus. Kaivauksissa löytyi palanutta luuta sekä esineitä, jotka ajoittuivat viikinkiaikaiseksi ja mahdollisesti kalmistosta peräisin oleviksi, mutta olivat tuskin alkuperäisillä paikoillaan, koska löytöpaikka oli ollut veden alla viikinkiaikana. Mahdollisesti esineet ovat mahdollisesti peräisin hautaröykkiöstä, joka on tuhoutunut kummelia tehtäessä.

Nyt tarkastuksen yhteydessä löytyneen tasavarsisoljen löytöpaikka on noin 25 metriä kummelistä kaakkoon järveen viettävästä rinteestä, noin 4 metriä vesirajasta ylöspäin. Maasto on löytökohdalla ja sen välittömässä läheisyydessä avointa ja maanpinta on heinikkoa (aluetta on raivattu kummelin havaitsemisen parantamiseksi). Maaperä on kairanpistojen perusteella hiekkamaata ja syvyydeltään noin 40 cm. Tasavarsisolki löytyi Hannu Kilpisen käyttämän metallinpaljastimen avulla noin 20 cm:n syvyydestä. Löytöpaikan lähelle tehdyissä kairauksissa (2 kpl) ei havaittu mitään löytöjä (pintamaan alaista tummaa hiekkamaata noin 35 cm, puhdas hiekka noin 5 cm kunnes kallio).

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistökoodi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)

Laajuuden arviointiperuste:

Luokitus ehdotus perusteluineen:

Ehdotus suoja-alueeksi:

Havaintomahdollisuudet: Hyvät

Opas: Jaakko Heinämäki, os. Rautatienkatu 7 C 23 33100 TRE. 03-2235 752 (Tre), 03-5556089 (Kuhmoinen), 040-5899872.

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:

Lähilöytöjä:

*****

Selostus jätetty

Aika 12.7.2004

Paikka

Allekirjoitus

TRE

Jatkotoimenpiteitä: Löytöpaikka sijaitsee suhteellisen vilkkaan laiva- ja veneväylän varrella. Vesiliikenne aiheuttaa eroosiota erityisesti veteen viettävillä hiekkarannoilla. Lisäksi löytöpaikan lähiympäristössä on jonkin verran merkkejä väliaikaisista leiriytymisistä kuten nuotiopaikka ja riuku sekä roskia. Nähtävästi veneilijät käyttävät aluetta, jonne on helppo rantautua rantakasvillisuuden raivausten vuoksi. **Leiriytyminen voi aiheuttaa riskin alueella olevien hautaröykkiöiden sekä maaperässä yhä olevien irtainten esineiden säilymiselle.**

Huomautuksia (esim. perimätieto) ja lisäyksiä:

Petteri Pietiläinen mainitsee tarkastuskertomuksessaan vuodelta 2002 ,että Papinsaareissa asuva Pekka Kääpä kertoi paikalla käyneen ilman lupaa metallinpaljastinta käyttänyttä väkeä. Merkkejä kaivetuista kuopista ei tuolloin löytynyt.

Itse tulin paikalle Miikka Kumpulaisen kanssa pyydettyinä (Jaakko Heinämäki), koska ”viikinkimiekan löytöpaikan lähistöltä on tullut todennäköisesti uusia merkkejä hautauksista”. Kyseisten merkkien havaitsija oli nyt metallinpaljastimella soljen löytänyt Hannu Kilpinen. Soljen ympäristöstä ei metallinpaljastin havainnut uusia esineitä muita kuin noin 5 metrin päästä pintamaasta pullonkorkin. Alueen metallinpaljastimella tutkiminen ja kaivaminen päättyi siihen.

Pohjoisen röykkiön pohjoispuolelle tehdystä kairauksesta paljastui hyvin tumma ja noin 25 cm paksu nokimaakerros, josta ei kuitenkaan löytynyt mitään muuta.

Täyttöohjeita:

Tunnistetiedot

Mikäli kohteen alueella on useampia muinaisjäännöslajeja (esim. asuinpaikka ja röykkiöitä), täytä samalla nimellä ja inventointinumerolla useampi kortti

Hoito ja kunto

A. Kunto: 1=koskematon, 2=tutkittu osittain, 3=tutkittu kokonaan, 4=tuhoutunut osittain, 5=tuhoutunut kokonaan, 6=tutkittu ja tuhoutunut osittain, 7=tutkittu ja tuhoutunut kokonaan

B. Alkuperäisyys: 1=täysin alkuperäinen, 2=entisoity osittain, 3=entisoity kokonaan 4=siirretty alkuperäiseltä paikaltaan

C. Hoitotarve: 1=vaatii entistämistä, 2=vaatii kunnostamista, 3=vaatii puhdistamista tai esiin kaivamista, 4=vaatii tuki- tai suojarakenteita, 5=vaatii tutkimuksia tuhoutumisen estämiseksi, 6=vaatii jatkuvaa hoitoa, 7=ei vaadi hoitotoimenpiteitä

D. Hoitotilanne: 1=peruskunnostettu, 2=tuettu rakentein, 3=pidetään puhtaana

E. Rajaustarkkuus: 1=rajattu arvion pohjalta, 2=rajattu osittaisella koekaivauksella, 3=rajattu kokonaan epävarmasti koekaivauksin, 4=rajattu kokonaan luotettavin koekaivauksi, 5=rajattu näkyvien rakenteiden perusteella

F. Vahvistustapa: 1=rajattu vain muinaisjäännös, 2=rajattu vain suoja-alue, 3=rajattu sekä muinaisjäännös että suoja-alue

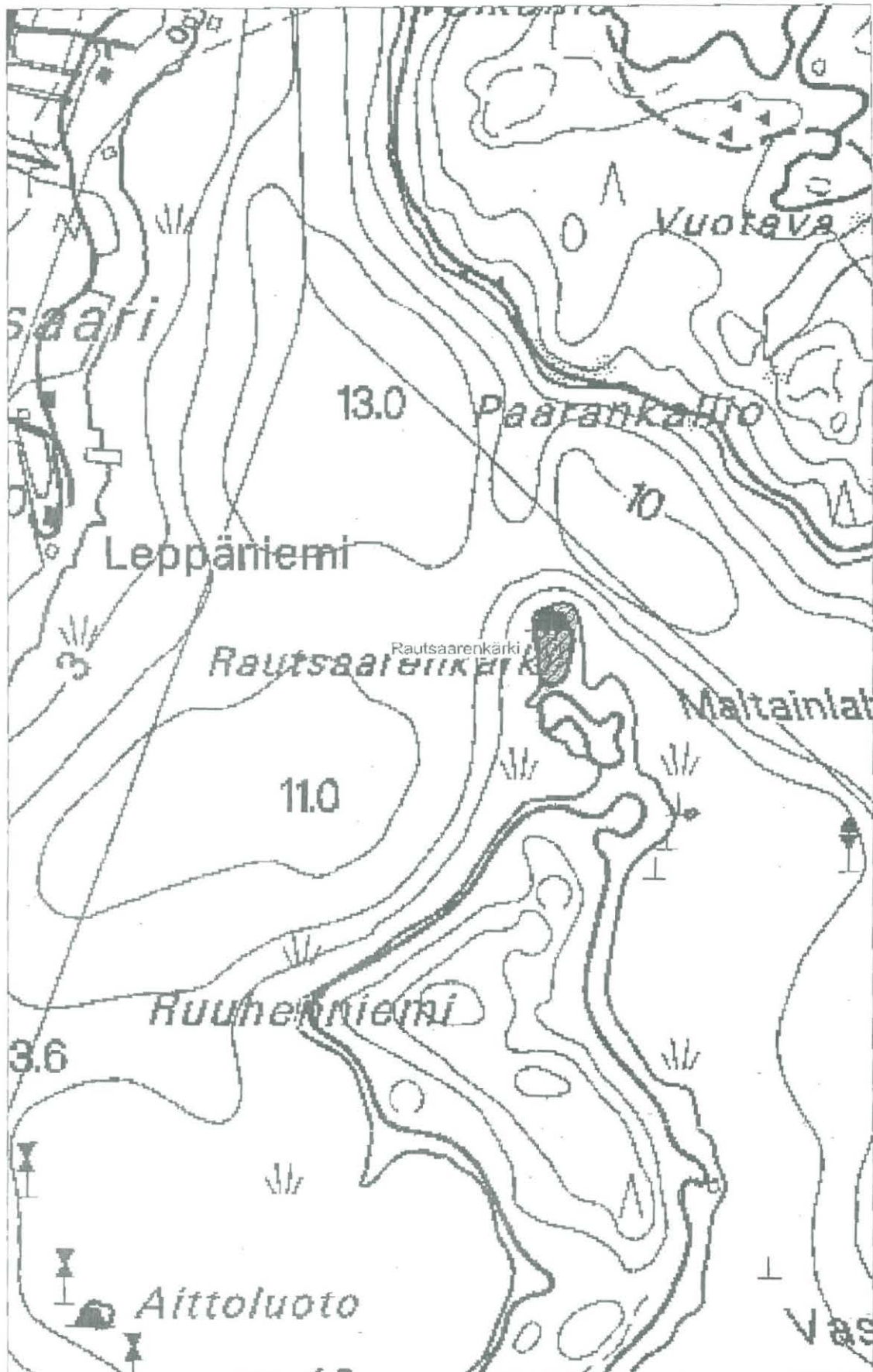
G. Maastomerkinä: 1=kuparitaulu, 2=kertova taulu, 3=paalurajaus ilman taulua, 4=paalurajaus ja taulu, 5=aitaus ja taulu, 6=rakennus ympärillä ja taulu

Tila ja omistaja

Mikäli kohde on useamman kylän tai kunnan alueella, TÄYTÄ LISÄKORTTI

Ote peruskartasta 2143 09 KUHMOINEN

Kuhmoinen 01 0013 Rautsaarenkärki -rautakautista hautaröykkiötä
mk 1:5000

Miikka Kumpulainen soljen löytöpaikalla solki kädessään. Takana näkyy kummelin linjamerkki.
Kuva otettu itäkaakosta.

Kuva: Museovirasto/O.Soininen

Tasavarsisoljen löytöpaikka keskellä seisovan Miikka Kumpulaisen jalkojen edessä. Hänestä vasemmalle Jaakko Heinimäki solki kädessään ja Hannu Kilpinen metallipaljastimen kanssa. Taustalla Rautsaarenkärjen kummeli. Kuva kaakosta. Kuva Museovirasto/O. Soininen

Rautsaarenkärjestä löydynyt tasavarsisolki . Kuva Museovirasto/O.Soininen

Kuhmoinen Rautsaarenkärki. Eteläinen röykkiö. Kuvattu koillisesta. Kuva
Museovirasto/O.Soininen